

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Formanden skriver	side 2
Lyngby Landbrugsskole 150 år	side 3
Grams brev	side 4
Fra fæstebonde til farmer	side 5
Lilliehøj ved Nørre Åby	side 8
Høstfesten på Borreby herreborg	side 10
Trivselsgården	side 11
Nyt fra kredsene	side 13
Kommende kredsaktiviteter	side 16

Tidsskrift for
Dansk Slægtsgårdsforening

September - november 2018

Nr. 454 - 76. årgang

Vargårde ved Hejls

SLÆGTSGÅRDEN

LÆR AF FORTIDEN - LEV I NUTIDEN - VIRK FOR FREMTIDEN

Stiftet 5. juli 1941
www.slaegtsgaardsforeningen.dk

Kasserer:

Connie F. Neumann, Valmuevænget 8, Grønnemose. 5560 Aarup.
 Tlf. 40 30 35 52. E-mail zenta1@outlook.dk

Medlemsadministrator:

Inger Marie Wibholm, Sdr. Boulevard 12, 4930 Maribo.
 Tlf. 54 78 09 02 og 21 62 20 88. E-mail iwibholm@gmail.com

Ejendomskonsulent:

Chefkonsulent
 Michael Munthe Fog
 VKST
 Fulbyvej 15, 4180 Sorø
 Tlf. 57 86 53 00
 mmf@vkst.dk

Ejendomsrådgiver
 Peter Christensen. LMO.
 Asmildklostervej 11. 8800 Viborg.
 Hoved tlf. 7015 4000
 Tlf. 87 28 25 68.
 Mail PEC@lmo.dk - Web www.lmo.dk

Hovedbestyrelsen:

Formand:

Gunhild Olesen Møller,
 »Bronzehave«,
 Strædet 38, 7990 Øster Assels.
 Mobil 23 32 92 10.
 gunhildom@gmail.com
 (Formand: Midtjysk kreds)

Næstformand:

Finn Bang Olsen,
 »Lilliehøj«,
 Assensvej 16, 5580 Nr. Åby
 Tlf. 51 70 06 08
 finn.bang.olsen@get2net.dk
 (Formand: Fynskreds)

Jens Brogaard Jensen

»Maglehøjgård«,
 Hammerbakke 3, 4050 Skibby
 Tlf. 47 52 99 18
 jensbjensen@privat.dk
 (Formand: Nordsjællandskreds)

Jens Ole Munch

Søndre Alle 6, 3700 Rønne
 Tlf. 51 95 17 22
 lisa@munch.li
 (Formand: Bornholmskreds)

Karen Andersen,

»Baungaard«,
 Vollerupvej 70, 4400 Kalundborg
 Tlf. 29 26 20 13
 ok@dlgpost.dk
 (Formand: Vestsjællandskreds)

Knud Pedersen

»Kildemosegård«,
 Egeskovvej 18, 4700 Næstved
 Tlf. 55 44 51 17
 kgkildemosegaard@privat.dk
 (Formand: Sjælland Syd.)

Hans Jørgen Hansen
 »Bregnholt«
 Adelgade 88, 4880 Nysted.
 Tlf. 54 86 42 22.
 bregnholtpc@hotmail.dk
 (Formand: Lolland/Falster kreds)

Gunnar Kloppenborg-Skrumsager
 »Lilteip«,
 Terpvej 24, Øster Lindet,
 6630 Rødding
 gunnar@lilteip.dk
 (Formand: Haderslevkredsen)

Chr. A. Krogh
 Måjbølvej 17, 6470 Sydals.
 Tlf. 74 41 53 12
 (Formand: Det sydlige Sønderjylland)

Harry Jensen
 »Lille Stræde«
 Sønderbyvej 1, 6900 Skjern.
 Tlf. 40 17 36 90
 Harry.Jensen@stauning.dk
 (Formand: Ringkøbingkredsen)

Steffen Buch Juul
 »Jægergården«
 Høllundvej 6, Høllund, 7100 Vejle.
 Tlf. 75 86 54 93.
 svend-juul@hotmail.com
 (Formand: Vejlekedsen)

Vibeke Binnerup
 Hovedvejen 138, 8963 Auning
 Tlf. 60 72 55 68.
 Vibeke@vestdjursnet.dk
 (Formand: Århuskredsen)

Mads P. Christensen
 »Als Nygaard«
 Petersborgvej 11, Als,
 9560 Hadsund
 Tlf. 21 55 59 50
 mathy@postkasse.net
 (Formand: Himmerlandskreds)

Niels Ole Volhøj
 »Volhøj«
 Bettevej 38,
 V. Tversted, 9881 Bindslev
 Tlf. 40 89 74 92
 enovolhøj@mail.dk
 (Formand: Vendsysselkredsen)
 (Formand: Arkivudvalget)

Formanden skriver:

Det er i skrivende stund, den 1. august, efterhånden to måneder siden landsforeningen afholdt årsmøde i Sorø og allerede dengang havde vi haft en måneds tørvejr og talte om at det ville gøre godt med noget regn. Ingen havde vel nogen som helst forestilling om hvor galt det kunne gå og at der heller ikke kom nævneværdigt vand i de næste to måneder. Året 2018 vil gå over i historien som året hvor der blev sat rekord i antal solskinstimer, men desværre også i manglende nedbør. Der tegner sig skræksscenarier på mange landbrug med manglende grovfoder til kreaturer og meget lille høst i stort set alle afgrøder. Vandingsanlæggene har kørt i døgn drift hvor det var muligt, ellers er det kun på jord med god bonitet at hveden giver et rimeligt udbytte. Ellers er det et mistrøstigt syn der har mødt mig når jeg har været rundt i landsdelene her i sommer. Eftersom efteråret 2017 var meget vådt, fik mange ikke sået vinterhvede. Høsten er nu ved at være overstået på de fleste gårde, hvilket også er særdeles tidligt. Situationen vil sætte sig varige spor i dansk landbrug.

Som tidligere beskrevet i denne spalte er en af arbejdsopgaverne for Arkivudvalg og Forretningsudvalg her i efteråret at finde ud af hvordan oplysningerne i Slægtsgårdsarkivet kan opbevares for fremtiden. Da foreningen med det nuværende medlemsgrundlag ikke vil være i stand til at opretholde arkivet på sigt. Den hidtidige udgift har været op mod kr. 70.000 per år. Rigsarkivet har udbedt sig nogle oplysninger om hvad arkivet indeholder. De to arkivarer har været i gang med en beskrivelse af indholdet og en overordnet opmåling af hvad de forskellige arkivalier og gamle foreningspapirer fylder. Desuden har Rigsarkivet spurgt ind til antal besøgende hvilket af arkivarerne blev opgivet til 15-20 besøg per år, samt forespørgsler per mail. Folk fra Rigsarkivet vil senere besøge Slægtsgårdsarkivet her i efteråret og danne sig et skøn over hvilke materialer de eventuelt vil være interesserede i at overtage. De har allerede meddelt at bøger og andre former for publikationer ikke har deres interesse. Der er brugerbetaling ved afleveringer, så også den side af sagen skal afklares.

Forretningsudvalget vil på næste møde drøfte de kredse hvor der ikke er aktiviteter. Det drejer sig om indsamling af e-mailadresser og om manglende afholdelse af generalforsamling. Det er lokal-kredsene der har ansvaret for medlemsplejen lokalt. Jeg vil sige tak til de medlemmer der har gentegnet sig. Vi mangler at følge op på nogle medlemmer, så hvis du har en opkrævning der ligger på dit medlemskab kan jeg kun opfordre til at få den betalt. Vi samler stadig e-mails ind. Det letter administrationen hos Inger Marie Wibholm. Der har bebudet sin fratræden med udgangen af dette år. Det er både dyrt og arbejdskrævende at udsende breve med postvæsenet.

Landsformand Gunhild Olesen Møller

Adresseændringer

bedes meddelt foreningens medlemsadministrator:
 Inger Marie Wibholm, Sdr. Boulevard 12, 4930 Maribo.
 Tlf. 54 78 09 02 og 21 62 20 88 e-mail iwibholm@gmail.com

Slægtsgårdsarkivet:

Landbrugsmuseet,
 Gl. Estrup, Randersvej 4,
 8963 Auning, tlf. 86 48 48 16
 E-mail:
 arkiv@slaegtsgaardsforeningen.dk
 Åbningstid: onsdag kl. 11-15.

*Der er gratis adgang til arkivet,
 når man til billetsalget i porten oplyser,
 at man kun skal på arkivet.*

Arkivarer:

Else Skovbo Jensen
 Kløvervej 5, 8850 Bjerringbro.
 Tlf.: 86 68 40 47.
 Inge Nissen
 Tåsingegade 22 st. tv., 8200 Århus N.
 Tlf: 86 10 43 31 / 23 74 10 37.

Redaktion:

Ole G. Nielsen
 Bøgeparken 25 B
 4241 Vemmeløv
 Tlf. 24 93 34 12
 OleGN@mail.tele.dk

*Nr. 455 udkommer omkring
 den 1. december 2018.
 Deadline for indlæg 1. november 2018*

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Tryk: Jannerup Grafisk
 Ndr. Ringgade 70 A
 4200 Slagelse
 Tlf. 58 52 52 22
 jannerup@jannerup.dk

Lyngby Landbrugsskole 150 år

Allan Olsen, sekretær for foreningen for tidligere elever, Lyngby Landbrugsskole, har sendt et eksemplar af Landbrugsskolens 150 års jubilæumsskrift der har titlen: "En tidsrejse på 150 år".

Lyngby Landbrugsskole er Danmarks ældste stadig fungerende landbrugsskole, som efter fusion med Høng Landbrugsskole i 2005 kaldes "Landbrugsskolen Sjælland".

Der er en lige linje fra den skole som landbrugskandidat J. C. la Cour tog initiativet til 23. marts 1867, og som blev indviet den 1. oktober 1868 med navnet Landboskolen ved Kongens Lyngby, til vor tids Landbrugsskolen Sjælland, selv om landbrugsskolen har været i Hillerød og nu ligger ved Roskilde.

Jubilæumsbogen er interessant læsning. Her gives en fremstilling af skolens undervisning i 150 år, og med den ændrede undervisning følger en meget informativ beskrivelse af landbrugets forandring.

Der er mange erindringer fra gamle elever og tidligere medarbejdere, som også er værd at fordybe sig i. Tidl. forstander C. J. Kaalund skriver om sin tid på skolen, og side 115 læses: "Elever giver økonomi, økonomi giver humør, humør giver glæde og glæde avler velfærd for både ansatte og elever." Det er da en forstanders erkendelse.

Til trods for at Lyngby Landbrugsskole er flyttet to gange har man bevaret noget af det gamle. På skolens talerstol i mødesalen står stadig:

Selv at tænke
Selv af dømme
Selv at handle.

Skolens devise står der også: "Vil du finde fremtiden – må du kende fortiden."

Jubilæumsbogen bringer også dette ordsprog: "Den der ikke kender fortiden forstår ikke nutiden og egner sig ikke til at forme fremtiden."

Jubilæumsskriftet "En tidsrejse på 150 år" med undertitlen: "Milepæle i skolens og elevforeningens historie" er på 122 rigt illustreret sider.

En tidsrejse på 150 år

Kgs. Lyngby, 1867-1958

Milepæle
i skolens og
elevforeningens
historie

Hillerød, 1958-1974

Roskilde fra 1974

Skolelandbrug

JENS OG ANNA JENSENS FOND

Dansk Slægtsgårdsforening administrerer Jens og Anna Jensens Fond, der uddeler rejselegatertil unge, der vil uddanne sig i teoretisk eller praktisk landbrug i udlandet.

Legatportioner på 5.000 og 10.000 kr. uddeles til ansøgere, der for at komme i betragtning, er i udlandet mindst 6 eller 8 måneder.

Ansøgning sendes til:
Carl Martin Christensen,
Rugvænget 5, 5400 Bogense.

75 år

Hans Jørgen Hansen, Nysted fylder den 29. august 75 år. Hans Jørgen Hansen har siden 2015 været formand for Slægtsgårdskredsen på Lolland-Falster og medlem af Dansk Slægtsgårdsforenings hovedbestyrelse. Hans Jørgen Hansens engagement

for Slægtsgårdsforeningen er baseret på både visioner og ambitioner, og hans kreds trives.

Hans Jørgen Hansen og hustruen Bodil flyttede i 2011 fra slægtsgården "Bregnholt" til Nysted, men han ejer gården og står stadig for gårdens drift, der også omfatter dyrkning af tulipaner. Slægtsgården bebos nu af datteren og svigersønnen.

70 år

Den 18. juli fyldte Karen Andersen, Baungård ved Kalundborg 70 år. Karen Andersen har siden 2011 været formand for Vestsjællandskredsen og dermed også medlem af Dansk Slægtsgårdsforenings hovedbestyrelse. Hendes inspirerende ledelsesstil

og positive indstilling samler kredsen.

Karen bor sammen med sin ægtefælle, Ove, på sin fædrene gård, hvor de er 4. generation. Karen er sygeplejerske og har i 40 år haft væveskole, der nu er indrettet i en af gårdens overflødig længer.

Karens egen vævning er kunsthåndværk, bl. a. har hun vævet alterdugen til Raklev kirke.

Dødsfald

Det er med sorg, vi har set, at Mogens Høge Hansen er død. Mogens Hansen var medlem i bestyrelsen for Slægtsgårdsforeningen Lolland-Falster kreds i mange år. Fra 2002 indtog han kredsens plads i Slægtsgårdsforeningens hovedbestyrelse og i 2008 valgtes han til kredsformand. Han trak sig i 2014 på grund af sygdom. Han blev 78 år. Mogens Hansen lagde et stort arbejde såvel i lokalkredsen som i landsforeningen, og var - sammen med hustruen - en sikker deltager til årsmøderne.

Hans Jørgen Hansen

Dødsfald

Den 8. august døde Marie Hansen, Dalby ved Haslev. I mange år drev Marie og hendes mand Frede slægtsgården Egevang i Øster Egede sogn, og de lagde i fællesskab et stort arbejde i slægtsgårdskredsen Sjælland Syd. I årene 1999-2005 var Marie Hansen formand for kredsen og medlem af Slægtsgårdsforeningens hovedbestyrelse. Hendes engagement var stort og hun gik aktivt ind i flere foreninger, hvor hendes store interesse for og glæde ved kulturhistorien kunne folde sig ud. Marie Hansen blev 82 år.

Knud Pedersen

Grams brev

Denne sommer har været meget tør og meget varm med misvækst til følge. For 200 år siden var situationen nogenlunde den samme. Det fortæller Hans Gram (1779-1836) om i et brev, der er trykt i Årbog for Historisk Samfund for Sorø Amt 1915. Hans Gram overtog forpagtningen af Lyngbygård ved Skælskør i 1809. Gram var en dygtig landmand og handelsmand, men blev ramt af pengeforholdene efter den såkaldte statsbankerot. Hertil kom hans misvækstår.

Her bringes et uddrag af Grams brev: "Nu kom Misvækstaaret 1819 og den store Vandmangel, som især i min Egn var skrækkelig. Tænk dig! I tre Maaneder om Sommeren, var der ikke paa Lyngbygaard og dens Grund én eneste Spand Vand at faa. Jeg maatte kiøre alt Vandet som behøvedes til min store Husholdning og mit store Hollænderi fra Boeslunde Hellig Kors Kilde, men dette var ikke et ubetydeligt Arbejde; dog endnu langt værre var det med Qvæget, som jeg maatte i 3 til 4 Maaneder, daglig lade drive til Erdrup Bro for at vandes. Der var netop tæt ved Broen en saakaldt Hulke, som holdt Vand, skjønt hele Aaen ellers var tør. Qvægflommen bestod af cirka 200 Høveder, og der, hvor jeg kunde lade dem drive, var ingen alfare Vej, men det gik over Bøndernes Marker, ud og ind, paa Grønagrene mellem deres Sæd, hvorfor jeg daglig maatte have mindst 12 Mennesker for at forekomme, at ingen Skade skulde ske, foruden at jeg eller i mit forfald Ladefogeden maatte være med, for at paase Orden og at hvert Høved virkelig fik Vand. Det sidste kunne vel ikke nøjagtigt iagttages; men det var dog nødvendigt, at paase det saa godt som muligt. Ikkedestomindre var der dog nogle Høveder som ikke daglig fik Vand, hvilket, i en så stor Flok, ikke lettelig kunde opdages; andre fik ikke tilstrækkeligt, og mere end en Gang daglig, kunde det umueligt overkommes at drive dem derhen. Følgen heraf var, at de malkede kun meget maadeligt – især da Græsset af den stærke Tørke og Hede var rent bortsveedet. Til Bevis herfor vil jeg blot anføre, at jeg samme Sommer kun fedede 11 stk. Sviin med Melk, imod mit sædvanlige Antal Sommermelkesvin ellers var 40 til 60.

Den værste Ulykke var, at mange Hollænderie Køer styrtede den følgende Vinter og Foraars af Lunge Syge og andre Tilfælde som hidrørte fra Vandmanglen. Vi tabte altsaa meget betydeligt, ikke alene i Meieriprodukter, men ogsaa ved de mange Høveders bortgang, som jeg maatte erstatte ved at indsætte et lige Antal paa nye, saavel som ved den bekostning i 3 á 4 Maaneder at maatte sinke 12 á 14 Mennesker daglig med at drive Flokken til og fra vands, der fra de ydre Marker, som netop dette Aar laae til Græsning, var en Distance af over ½ Miil, hvilken sidste ey var en Smaating. Thi det var just i den travleste Sommertid – i Høe og Kornhøsten. Min Sæd slog ogsaa Fejl og priserne var meget maadelige. Jeg paadrog mig mere og mere Gæld, uagtet al Stræbsomhed og Sparsommelighed. Det gik Slag i Slag med mine Genvordigheder og Tab, saaledes som det ogsaa paa samme Tid gik andre Landmænd. Lave Priser, høje Folkelønninger, svære Skatter – alt forenede sig sig for at ødelægge os Landmænd.

OGN

Nyt medlem:

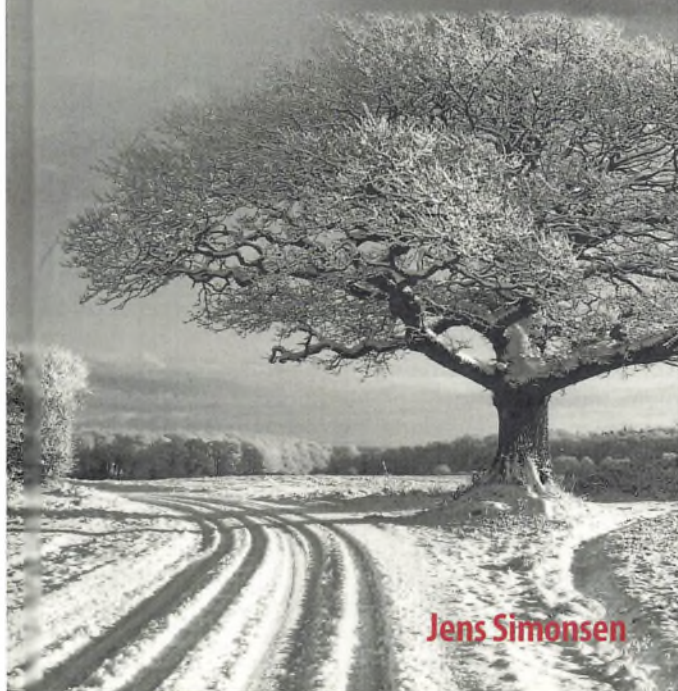
John Nielsen, Bøgelundsvej 16, 4800 Nykøbing Fl.

Fra fæstebonde til farmer

Fra fæstebonde til farmer

– en landbofamilies historie 1800-2000

Bogens forside
"Vargårde egen"

Jens Simonsen, Vargårde ved Hejls har i år udgivet 2. udgave af sin slægtshistorie: "Fra fæstebonde til farmer" med undertitlen "en landbofamilies historie 1800-2000". 1. udgaven fra 2012 havde undertitlen "De dukker af disen."

Jens Simonsen fortæller om de slægter han nedstammer fra. Der berettes om flere interessante personligheder – politikere og organisationsfolk, og der gives fornemt indblik i disse stamfædres liv og tid. Igennem bogens fortællinger om slægten får vi Jens Simonsens forklaringer på datidens forhold, og der trækkes linjer frem til vor egen tid. Bogens sidste afsnit beskriver Jens Simonsens egen tid som landmand, vurderingschef og landboforeningsformand m.v.

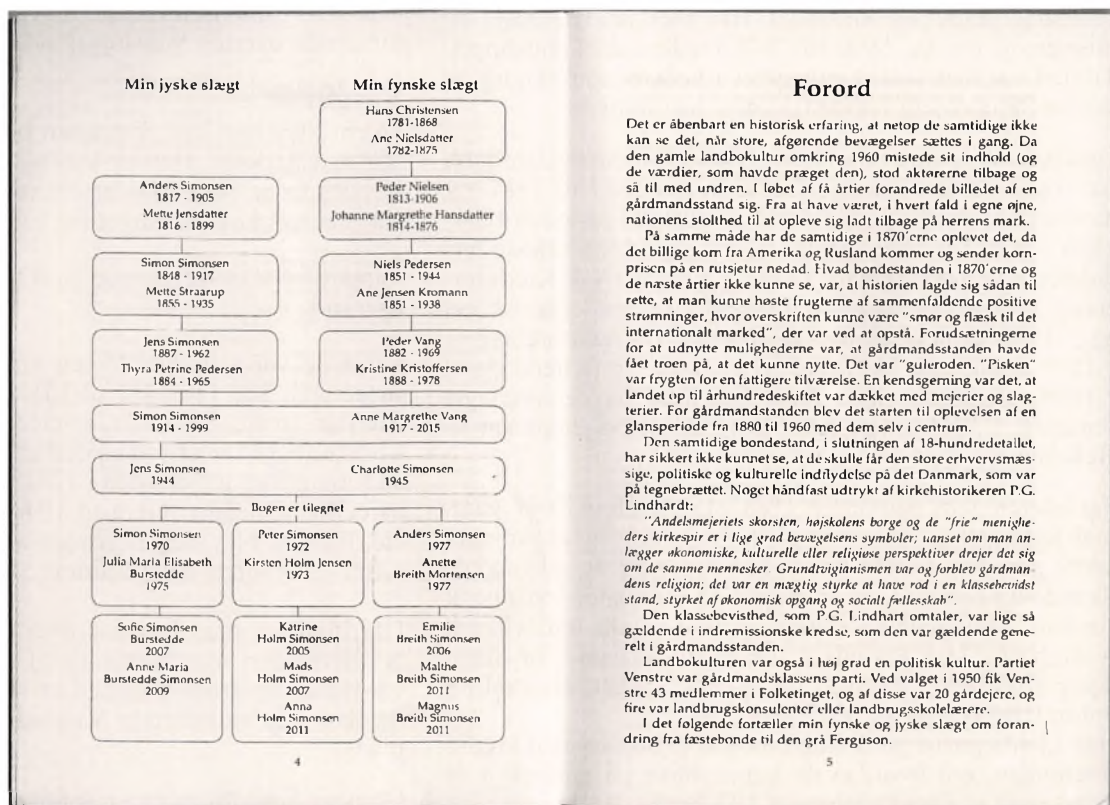
I afsnittet om landsudvalget for driftsøkonomi, hvor Jens Simonsen var formand, gives en meget læseværdig analyse af landbrugets udvikling. Og er man ikke til de store slægtshistorier, så begynd med forordet og fortsæt med afsnittet "Landbruget 1800-1960" side 131-151.

Om bogen siger Jens Simonsen: "Mit mål med bogen har været, at skrive om mine aner. Samtidig ville jeg gerne skrive noget om landbrugets historie, både fagligt og den landbokultur, som har været."

Efter at have læst "Fra fæstebonde til farmer" - 406 sider - står det klart, at Jens Simonsen har nået sit mål.

Jens Simonsen tilbyder, at hvis nogen i Slægtsgårdsforeningen ønsker et foredrag om slægten og landbruget, som er beskrevet i bogen, vil han gerne komme.

Jens Simonsen træffes på 20 94 06 95 eller Vargaarde@outlook.com.

Vargårde.
På gårdspladsen står
Charlotte og Jens Simonsen.

Jens Simonsens mange aktiviteter.

Foruden driften på Vargårde med grisesøer og Wissingsminde med køer og slagtesvin kan nævnes: 1992-2002 vurderingsinspektør ved Nykredit og fra 2002 til 2010 landbrugssagkyndig ved DLR.

1883-1885 Direktør for Gram og Nybøl godser samt Gram teglværk A/S.

Af tillidshverv kan bl. a. nævnes: Formand for Kolding Herreds Landboforening. Formand for landsudvalget for driftsøkonomi, bestyrelsen for de danske landboforeninger, medlem af repræsentantskabet for Danske Mejerier Fællesorganisation.

Jens Simonsens fædrene linje

Om den fædrene slægtelinje fortæller Jens Simonsen at hans tipoldefar Anders Simonsen (1817-1905) var født i Gesten i Ribe Amt og ved giftermål blev han ejer af en gård i Ravnholt i fødesognet. Han var medlem af sogneforstanderskabet og amtsrådet. Han blev landvæsenskommissær og var fra 1866 til 1878 medlem af Landstinget. Tilmed var han stærkt engageret i hedens opdyrkning og skabte Skjødebjerg Nygård, hvortil han flyttede.

Oldefaderen Simon Simonsen (1848-1917) købte Jensgård, var sognerådsmedlem og –formand. Fra 1887 til 1917 var han bankrådsmedlem i Kolding Folkebank. I perioden 1886-1896 var han medlem af amtsrådet, og i 1886 afløste han faderen som repræsentant i Vest- og Sønderjysk Kreditforening. I en årrække var han formand for repræsentantskabet og i 1913 udnævntes han til direktør i Kreditforeningen. I 1899 købte han Skovgård i Lejrskov, og flyttede dertil i 1908, efter at sønnen Jens Simonsen havde overtaget Jensgård. I 1916 solgte han Skovgård til svigersønnen K. Hellesøe.

Farfaderen Jens Simonsen (1887-1962) blev 19 år gammel forpagter af faderens gård, Jensgård, og tre år efter købte han den. I 1913 solgte han Jensgård og erhvervede Skanderup Nørgård, en gård med 157 tdr.land. I mange år var han koldingegnens største og mest kendte opdrætter af jyske heste. Jens Simonsen var en tid formand for Skanderup friskole og formand for byggeudvalget, der stod for opførelsen Skanderup Valgmenighed.

Han hjalp egnens gårdmænd med at få aftaler med kreditforeningen, om hvordan de kunne blive på gårdene i de vanskelige år i begyndelsen af 1930erne.

I 1948 fik han næringsbrev som ejendomsformidler i Skanderup kommune. Men han kom meget videre omkring.

Faderen Simon Simonsen (1914-1999) forpagtede i 1937 Vargårde ved Hejls. I 1941 købte han Horstedgård ved Vejle med 100 ha. I de næste to år drev han begge gårde, men stoppede så med forpagtningen. I 1949 købte Simon Simonsen Wissingsminde, og Horstedgård blev afhændet. Han blev formand for Hjarup mejeri og tog en periode i kommunalbestyrelsen. Det blev organisationsarbejdet – overvejende i mejeribruget, som fik gavn af hans indsats. I 1961 blev han formand for landboforeningen og formand for det udvalg som Mejeriernes Fællesorganisation nedsatte til dannelsen af Mejeriselskabet Danmark.

I 1954 købte han Vargårde, som han i 1967 overdrog til sønnen Jens Simonsen. I 1977 byttede far og søn gårde og Jens Simonsen flyttede til Wissingsminde. I 2002 flyttede Jens Simonsen tilbage til Vargårde og sønnen Simon Simonsen overtog Wissingsminde.

Vargårde

Siden 2002 har Jens Simonsen boet på Vargårde med sin hustru Charlotte. Hun er lærer og kom fra Himmerland. Hendes fader, Søren Andersen, var meget politisk aktiv og var medlem af Folketinget fra 1947 til 1968.

Vargårde har et tilliggende på 82 ha, hvoraf de 71 ha var agerjord.

Vargårde var i middelalderen en hovedgård, der tilhørte slægten Breide. Fra 1481 til 1517 hed ejeren Hans Breide, derefter sønnen Joachim Breide, hvis sønner Hans og Christoffer i 1588 afstod gården til kronen, hvorefter den var en forpagtergård indtil den i 1791 blev udstykket og hovedparcellen afhændet. Frem til 1940 var Vargård i én slægts eje, men så blev den overtaget af konsul O. Christensen, som i 1954 solgte den til Simon Simonsen, Wissingsminde.

I forbindelse med kronens overtagelse af gården i 1588 beskrives den som bestående af en borggård og en ladegård. Det bevarede voldsted er fra den omtalte borggård, medens den nuværende Vargårde ligger på ladegårdens plads.

Gårdens hovedbygning er opført i 1845.

Wissingsminde.

Wissingsminde

Wissingsminde, der er en af de største gårde på koldingegnen og tilmed en af de smukkeste, har haft en noget omskiftelig status.

Fra 1660 til i dag har gården skiftet ejere 23 gange. I 1660 var gården delt i to halvgårde. Senere oplyser fæsteprotokollen at gården er forgældet og ved dårlig magt. Senere kom der ordnede forhold.

I Trap Danmark Ribe amt oplyses: Pastor Hans Wissing i Højen arvede fra Hans D. Buck en gård i Skanderup (15 tdr. hartkorn), som han testamenterede til Peter Schultz (død 1867), der i 1837 fik læst deklARATION på navnet Wissingsminde. I 1840 tilkøbte han en del jord, så ejendommen i 1845 vurderedes til 21 tdr. hartkorn. I 1850 udstykkede han gården Skanderup Nygård til en søn, hvorefter han i 1856 solgte gården. Efter nogle hurtige handler købte Axel Høyer gården. Han lod i 1912 opføre den nuværende

hovedbygning. Axel Høyer solgte i 1915 og blev senere ejer af store gårde i Nørrejylland.

I 1949 købtes gården af Simon Simonsen fra Horstedgård, som han i 1977 solgte til sønnen Jens Simonsen. I 2002 kom tredje generation til ved Simon Simonsen (f. 1970).

Simon Simonsen er cand. oec. agro. Som hans forfædre er han ogsaa engageret udenfor hjemmet. Han er vurderingssagkyndig i DLR og sidder i Arlas bestyrelse. Han har bl. a. været folketingskandidat for Venstre og i bestyrelsen for Kolding Herreds Landboforening.

I ægteskabet med børnepsykolog, cand. psyk. Julia Buerstedde har han døtrene Anne og Sofie.

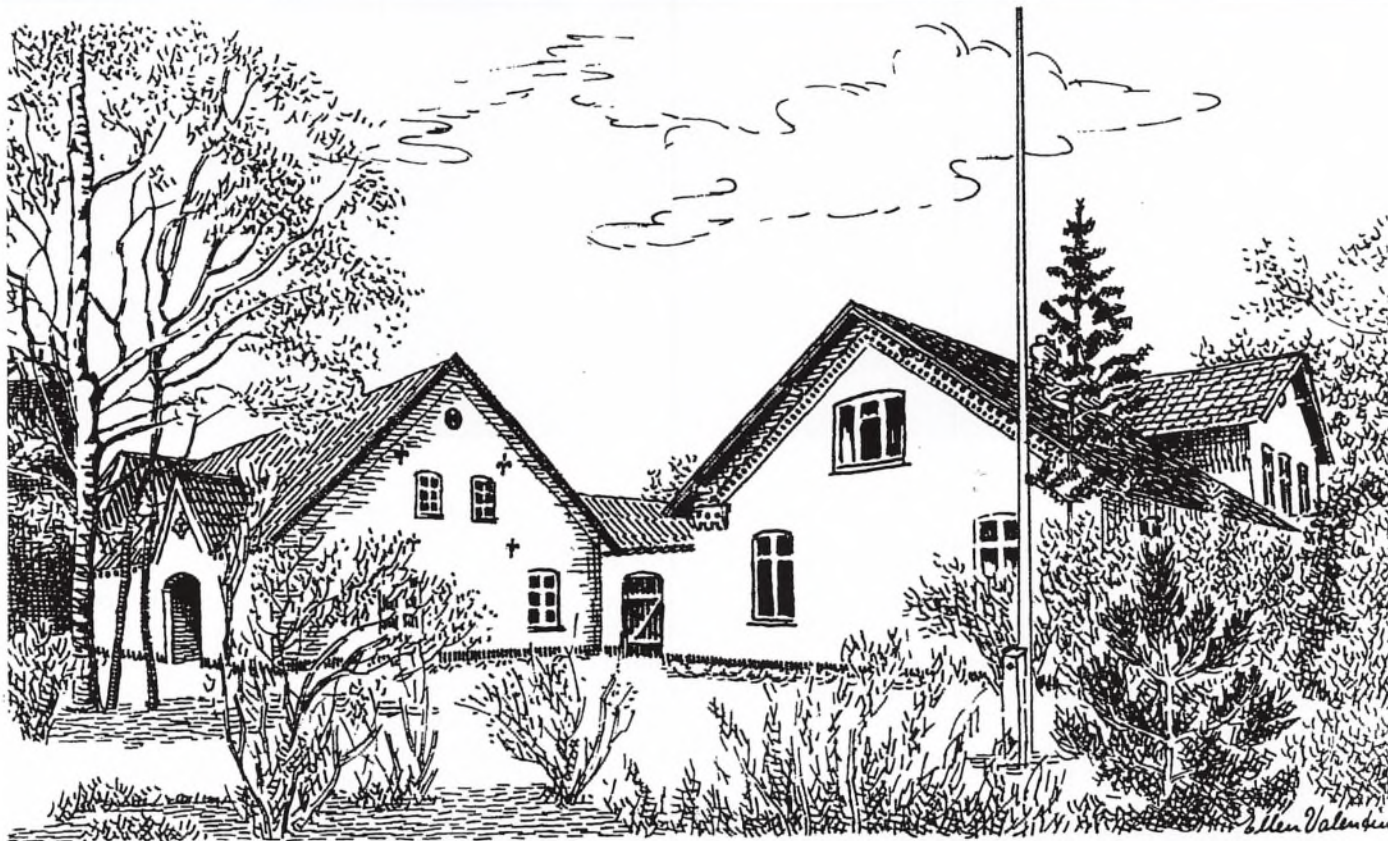
Efter at have haft nabogården Mariegård i forpagtning i seks år, blev den købt i 2012. I 2009 opførtes en stald til 250 køer. Landbruget omfatter 350 ha, hvor 70 ha er forpagtet.

OGN

Wissingsminde 1990

Lilliehøj ved Nørre Åby

Lilliehøj tegnet af Ellen Valentin.

Lilliehøj besiddes af Dansk Slægtgårdsforenings næstformand, Finn Bang Olsen, som med stor pietetsfølelse værner om gården.

Lilliehøj på Assensvej i Nørre Åby blev dannet i 1884, da Peder Hansen Jensen byggede gården på 29 tdr. land fra sin fædrene gård. Den nye gård fik navn efter en høj på gårdens mark.

Allerede i 1889 solgte han den til Søren Nielsen Sørensen. Søren Nielsen Sørensen var gift med Trine Hansine Hansen, datter af gårdmand og sognefoged Hans Hansen og hustru Karen Jørgensen, Indslev Damgård.

I ægteskabet fødtes døtrene Johanne og Karen. De blev gift med brødrene Ejnar og Alfred Olsen fra Indslev Tårup. Ejnar og Johanne købte i 1912 den gård i Gadstrup, hvorfra Lilliehøjs jord var blevet udstykket. I 1916 overtog Karen og Alfred Olsen hendes hjem, Lilliehøj.

Søren Nielsen Sørensen indførte i 1907 jerseykøer på gården og året efter fik Lilliehøj privat elektricitetsværk. Det var importeret fra Tyskland og bestod af en petroleumsmotor, som opladede 36 batterier, der gav strøm til gårdens lys.

Søren Nielsen Sørensen var i en årrække medlem af Vends herreds Landboforening og beklædte sekretærposten.

Alfred Olsen tilkøbte 29 tdr. land, og 1918 moderniserede han gården, der blev drevet med køer, heste og grise. Alfred Olsen havde også svineavlscener.

Sønnen, Hans Bang Olsen, overtog Lilliehøj i 1963. Han var gift med Alma, der var kommet til ham fra Jylland. Der

blev bygget nye svinestalde med plads til 120 søer. Der blev også bygget en stor kornsilo.

Hans Bang Olsen drev Lilliehøj alene indtil 1978, hvor han gik ind i et glidende generationsskifte, idet sønnen Finn Bang Olsen overtog halvdelen af gården.

Finn Bang Olsen er gift med Vibeke, og de har sønnerne Jens og Claus.

Da Finn Bang Olsen overtog sit hjem var tilliggendet 60 tdr. land og besætning på 270 søer. I 2010 købtes en naboejendom, som nu tilhører sønnen Jens. Han er agrarøkonom og kloakmester. Tilmed er han fjerde generation fra Dalum Landbrugsskole.

Nu er svinestaldene lejet ud for 15 år, men Finn Bang Olsen driver selv jorden med frø og korn. Gårdens karakteristiske veranda er sat i stand, og der er lagt dræn, så kælderen kan blive mere tør.

Foruden landbruget har familien solide indtægter fra udlejning af sommerhuse.

Finn Bang Olsen har i mange år været et aktivt medlem i bestyrelsen for slægtgårdskredsen på Fyn. I forbindelse med årsmødet i Odense i 2004, var Finn Bang Olsen generalforsamlingens dirigent. I 2017 valgtes han til formand for kredsen, og på Slægtgårdforeningens hovedbestyrelsesmøde i Viborg senere på året valgtes han til Dansk Slægtgårdforenings næstformand.

I beskrivelsen af ejerne ses, at der er forbindelse til to af betydelige fynske slægter: Bangslægten og Kærbyholmsslægten.

Bangslægten

Der er flere forklaringer på Bangslægtens oprindelse. Christopher Giessing skrev o. 1780, at slægten skulle nedstamme fra et søskendebarn af ærkebiskop Absalon ved navn Skjalm Bang, og på den måde være en gren af Hvideslægten. Dette er dog en teori, der fordrer tvivlens ret. Albert Fabricius mener, at navnet er på flere slægter, hvis uafhængighed af hverandre må anses for givet på trods af ældre genealogers forsøg på at kæde dem sammen. Den mest kendte af disse slægter stammer fra Vestfyn, hvor fire brødre fra Middelfart og Assens nævnes sammen i 1547. Herudover nævnes yderlige fire sønner og en datter. Disse ni personer regnes alle for at være børn af pavelig kapellan og borgmester i Middelfart Oluf Bang. Af slægtsbogen ses, at Lilliehøjs ejer, Finn Bang Olsen, er 14. slægtled efter Oluf Bang. Finn Bang Olsens farfader, Alfred Olsen, som i 1916 giftede sig til Lilliehøj var af slægten, da hans moder Mette Andersdatter Bang, som i 1858 blev gift med Niels Olsen til Visbæksminde i Kauslund, anses for stammomoder for efterslægten med mellemnavnet Bang.

Kærbyholmslægten

Søren Nielsen Sørensen, der i 1889 købte Lilliehøj, var gift med Trine Hansine Hansen, datter af gårdmand og sognefoged Hans Hansen og hustru Karen Jørgensen, Indslev Damgård. Karen Jørgensen var datter af Jørgen Larsen og Maren Jørgensdatter, som boede i den søndre gård i Kærbyholm. Og dermed knyttes forbindelse til Kærbyholmslægten.

Kærbyholmslægten nedstammer fra Hans Olufsen Født omkring 1450. Han var slotsfoged på Næsbyhoved slot. Sønnen Oluf Hansen var dronning Christines cibicularius (bogholder). I 1529 blev han rådmand i Odense og borgmester i 1535, hvilken post han bestred til sin død i 1553. Næste generation, Hans Olufsen, var bygmester i Odense og hans søn Oluf Hansen var borger i Odense og hans virke var pengeudlån. Der er mange retssager med skyld af penge. En sag handler om, at Hans Urne til Dræbygård har overfaldet og slået Oluf Hansen, fordi Oluf Hansen krævede Hans Urne for penge, som han skyldte ham. Derfor blev Hans Urne dømt pligtig til at stille Oluf Hansen tilfreds for hans sår og skade. Andre sager handler om arvesager, bl. a. om Særsløvgård, hvor Oluf Hansen havde et større tilgodehavende. Efter Olufs død i 1600 blev enken indsat i Særsløvgård på grund af ejernes gæld til Oluf Hansen. Sønnen, Anders Olufsen, sad med Særsløvgård, så

Vibeke og Finn Bang Olsen foran hoveddøren på Lilliehøj.

fulgte næste generation ved sønnen Christen Andersen, der giftede sig med Mariane fra Kærbyholm, og dermed er den lige linje til vor tid. Finn Bang Olsen er 15. slægtled efter slotsfogeden på Næsbyhoved, Hans Olufsen.

Jerseykvæget på Nr. Åbyegnen

Søren Nielsen Sørensen, Lilliehøj, indførte Jerseykøer på gården i 1907. Men inden man var nået så langt, var Landbohøjskolen i 1905 på besøg på Vestfyn, og i rapporten fra besøget står: "På Nørre-Åbyegnen ser man en mængde forskellige kulturer, som ikke er almindelig i andre egne af landet, der dyrkes bl.a. tobak, humle, konservesærter, foruden at der drives alsidig frøavl. Konservesærterne synes i øjeblikket at give gode penge; tobakken er i tilbagegang; i humleavl er der nærmest stilstand; der anlægges ikke nye haver og humlen ofres kun lidt opmærksomhed. Et særdeles intensivt landbrug så man hos L. Hansen, Indslev; næsten hele marken er optagen til frø- og stamsædavl; afgrøderne var rige og rene. Alt tyder på, at så godt som alle der på egnen forstår at passe deres marker, de var rene og så ud til at give godt udbytte".

Sådan var situationen i Nr. Åby i 1905, ikke et ord om Jersey, de kom nemlig først året efter, helt nøjagtig den 25. maj 1906 med banevogn til Nr. Åby station direkte fra Frederikshavn. Køberen var amtsrådsmedlem J.P. Knudsen i Byllerup. En anden af egnens Jersey pionerer var gårdejer Hans Anton Hansen, Kærbyholm. Året efter kom Lilliehøj med.

Med tiden blev Vestfyn og det nordvestlige Vendsyssel lokaliteterne, hvor der var flest jerseydyr.

Jerseykøerne kom til Nørre Åby fra Frederikshavn, for de var købt på Gårdbogård. Godsejer Jørgen Wendelboe Larsen havde ved at udtørre Gårdbo sø genskabt den middelalderlige herregård og ladet opføre ny bygninger. I 1896 købte han de første jerseykøer i Sverige og senere samme år rejste han til Jersey og købte 87 yngre dyr. Det er fra Gårdbogård den lille ko, med den høje fedtprocent blev spredt over landet.

Stuehuset med den imponerende veranda, som nu er sat i stand.

Høstfesten på Borreby herreborg

Den 22. september skal nærværendes blads omkringfarvende medarbejder til høstfest på Borreby, når godsejer og teaterdirektør Joachim Castenschiold indbyder os alle sammen til fest.

Den gamle borg – Borreby – fra renæssancens første årtier er i sig selv et meget interessant sted. Den gamle sædegård har siden 1783 været i slægten Castenschiolds besiddelse, og den nuværende ejer, hofjærgermester Joachim Castenschiold, er 8. generation.

Joachim Castenschiold er både uddannet landmand og skuespiller, og hans kærlighed til teatret har medført, at han har skabt Borreby teater, der er indrettet i en lade fra 1593. Her er teatersal med alt hvad dertil fordres.

Høstfesten på Borreby - Det Store Morten Korch Show
I dagene 21., 22., 23., 28., 29. og 30. september samt 6. og 7. oktober 2018 gennemføres teaterforestillingen. Fredage klokken 19 og lørdag og søndage klokken 13.00.
Høstfesten er en teaterkoncert med show, sang og en svingom, som er baseret på de folkekære Morten Korch-

Jan Schou, Mona Britt Nykjær Og Jørn Bonde.

fortællinger. I bedste Morten Korchstil hylder høstfesten landbruget og de gode gamle dage.

En lørdag kan eftermiddagens forme sig således: Der vil være tid til at gå rundt og nyde omgivelserne og eller nyde en forfriskning i baren ved teatret, hvorefter vi er klar til at spise frokost kl. 13.00.

Høstplatten består af:

Farseret rødspættefilet med symret fløde og dild.

Koldsylte med hjemmesylt og rørt sennep.

Koldrøget færøsk laks med røræg og krydderurter.

Stegt roastbeef med hjemmelavet remoulade og sprøde løg.

Sprød ribbensteg med syltet rødkål og appelsin

Derefter vil der være ”Høstfest” med det store Morten Korch Show. Mellem sangene opføres en handling, der får det hele til at hænge sammen. Showet tager cirka en time. Her vil man se og høre klassikere som ”Er du dus med himlens fugle”. Forestillingen bliver afholdt indendørs.

Det kan måske godt lyde lidt gammeldags, men det er sjovt og nostalgien længe leve.

Ved 15.00-tiden vil der være dans. Tjah... har man lyst kan man danse, har man ikke lyst kan man sludre med hverandre, og høre musikken. Baren vil stadig være åben!

Vil man vide mere om høstfesten, så søg på: <https://www.borrebygods.dk/2018/05/07/hoestfesten-morten-korch-show/>

Billetter koster 395 kr pr. person inkl. høstplatten. Grupperabat ved selskaber.

Der kan tilmed bestilles billetter til rundvisning på Borreby.

Borreby findes på adressen: Borrebyvej 41, 4230 Skælskør. Vil man ikke lade sig besværes med hjemmesiden, så har Borreby teater dette telefonnummer: 58 19 62 37

Trivselsgården

Mellem Vemmelev og Ormslev, på adressen Slagelse Landevej 110, findes Trivselsgården, der er et interessant tiltag i landbrugets mangfoldighed. Stedet var tidligere landevejskro.

Den gamle krogård blev i 2002 købt af Charlotte Ølgaard og Thomas Hansen. De dannede firmaet "Dansk træservice og naturhegn, som nu er nedlagt. Til gengæld har Thomas Hansen skabt Trivselsgården, som både er et økologisk og socialt projekt.

Om sit projekt fortæller Thomas Hansen, at Trivselsgården er et lille landbrug på 11 ha, der går imod tendenser i dansk landbrug. På vores gård vil vi bevise at kærlighed til dyrene og naturen, kan bære hele vejen til nogle fantastiske slutprodukter. På Trivselsgården nøjes man ikke med at snakke om dyrevelfærd. Dyrene er hos os fra ungen fødes eller ægget klækker, til dyret slagtes. Når dagen kommer, indfanges dyrene nænsomt af folk de kender, hvorefter de samme folk bedøver, afliver og slagter dem på gårdens eget slagteri.

Produkter

Trivselsgårdens produktion omfatter kaniner, kalkuner, gæs og kødkvæg.

Kaninerne er af racen Hvid Land og den større race Tysk kæmpe Schecke, der begge er traditionelle kødracer. Dyrene går i store græsningsbure hele året. Burene flyttes flere gange dagligt, og dyrene har således altid frisk grønt, der udover græs består af en masse forskellige urter. Kun om vinteren får kaninerne tilskudsfoeder. Masser af motion, varieret kost og påvirkning fra vind og vejr betyder, at kani-

nerne vokser i naturligt tempo, og ender med en meget flot kødsætning. En slagtet kanin vejer mellem 1,5 og 2,5 kg.

Bronzekalkuner er den kalkunrace der kommer tættest på den oprindelige nordamerikanske vilde kalkun. Det er en utrolig smuk, og meget omgængelig fugl.

Modsat stort set alle andre kalkuner lever vores dyr hele deres liv på friland. Kalkuner er meget dygtige til selv at finde deres føde i gårdens store indhegninger.

Her er der masser af grønt, samt træer og buske. Kalkunerne nyder det varierede udbud af føde og efter en lang dag sætter de sig godt til rette i træerne, når natten falder på.

Kalkunerne slagtes når de vejer fra 4-10 kg.

Gæssene går på store græsarealer hele deres liv. Langt det meste af dagen går med fødesøgning eller badning. Gæssene går sammen i store flokke, hvor gaserne skiftes til at holde vagt, mens resten af flokken søger føde eller hviler sig.

Ca. en gang om ugen flyttes gæssene videre til nye og saftige græsgange.

Gæssene lever af det de selv finder, og kun hvis vinteren kommer tidligt får de tilbudt tilskudsfoeder.

Gæs vil dog helst kun æde græs og andet grønt. Så længe der er nok af det grønne kan jeg godt glemme kraftfoderet.

De slagtede gæs vejer omkring 4-6 kg.

Alt fjerkræ fra Trivselsgården sælges under ordningen "Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse"

I foråret 2018, satte Trivselsgården 10 stk. Galloway kødkvæg ud som naturplejere. Dyrene skal afgræsse to arealer for Slagelse kommune. Det ene areal er i Korsør, ved Greven træer, hvor en dejlig strandeng ned til Korsør Nor,

Trivselsgården

skal gøres til et mekka for fugle og planter. Kvæget skal holde bevoksningen nede og biodiversiteten oppe.

Det andet sted er ved entreprenørgården i Svenstrup. Arealet omkranser entreprenørgården på tre sider, og langs indhegningen går stien langs Korsør Nor, kaldet Junglestien. Området trænger i den grad til en hånd. Arealet er kraftigt vokset til i tjørn, havtorn, mirabelle og meget andet. Kreaturerne skal gå på arealet hele året og nyde godt af det varierede udbud af føde.

Thomas Hansen sælger sit kød til restauranter, men det meste sælges direkte til private kvalitetsbevidste forbrugere. Man kan altid kontakte Thomas Hansen - 24 91 15 76 - og træffe aftale om bestilling af hans produkter.

STU

Trivselsgården tilbyder unge mennesker en STU. Det er en Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse. Det er et 3 årigt uddannelsesforløb for unge, der ikke rigtigt passer ind i de traditionelle ungdomsuddannelser. På Trivselsgården er der tid, ro og plads til at få fremtiden på plads.

På Trivselsgårdens hjemmeside www.trivselsgården.dk kan der findes mere information om gården.

Den gamle krogård

Om krogården ved Ormslev har fhv. sognerådsformand, gårdejer Peter N. Christensen, Forlev, fortalt i et udateret manuskript: "Når man i begyndelsen 1900-tallet kørte ad den gamle hovedlandevej mod Korsør, lå der langs vejen en gammel gård med et meget smukt stuehus, som havde en særpræget stil. Min far fortalte mig, at der havde været kro en gang.

I et hjørne af haven stod en stor marmorportal, som førhen havde været kaminport i en sal på Antvorskov slot, og jeg syntes, det hele fik et skær af romantik over sig.

Den første kro havde til huse hos smeden i Vemmelev by, indtil den fik en sørgelig ende, idet smeden havde besøg af en karl fra Slagelse, som formodentlig var blevet beruset, og han affyrede i kådhed et skud så uforsigtigt, at det fængede i taget på smedehuset, og det gav anledning til at

Thomas Hansen med en af sine "middagskaniner". I Danmark spises ikke meget kaninkød, men i Belgien og Frankrig er det kød til festmenuen.

Thomas Hansen med sine kalkuner.

ilden bredte sig over en stor del af landsbyen. Det skete den 26. maj 1762. Landsbysmeden Christen Ibsen fik senere krobevilling, men han døde i 1778.

Kroen og smedjen havde tilhørt Antvorskov krongods, men i 1774 blev det solgt ved auktion, og en del deraf blev nu kaldt Tårnborg. Den nye ejer, Christian Eggers, var også ejer af Dyrehovedgård. (Christian Eggers gav Tårnborg hovedgård navnet Tårnholm. Senere fik Dyrehovedgård navnet Tårnborg. Red.)

Godsejer Eggers ville straks, da kromanden var død, foretage skridt til bevillingens bevarelse. Efter langvarige forhandlinger lykkedes det at få bevilling til at anlægge og opføre en kro ved den nye landevej, som anlægges mellem Slagelse og Korsør. Kroens navn blev "Ormslev Kro".

Den 23. januar 1786 gav Chr. Eggers en kromand fæstebrev på kroen. Denne hed Christen Joensen, og kom fra en fæstegård i Solbjerg.

Chresten Joensen fik den nye kro i livsfæste. Betingelserne var, at han skulle købe sine drikkevarer i nærmeste købstad, men måtte ikke holde kro for sognets beboere. Han skulle tiltræde fæstet den kommende påske og i indfæstning betale 150 rigsdaler. Ved folketællingen i 1787 får vi at vide, at kromanden Christen Joensen er 36 år og hans kone Ane Christoffersdatter er tre år ældre. De havde på det tidspunkt 3 børn og et par tjenestefolk.

Efter Chr. Eggers død solgte hans søn Tårnholm hovedgård og gods til kammerråd Giersing i 1796. Han ønskede krobevillingen ophævet, idet han siger, at den er til skade for almuen og navnlig for de unge karle. Desuden ville han ikke udsætte sine bønder for fristelser, når de på hoverejser passerer kroen. Christen Joensen havde ikke noget imod at kroen blev nedlagt, når der blot ikke blev bevilget en anden kro i nærheden. Joensen døde i 1803.

Derefter får Martin Birck gården i fæste nogle år, indtil han i 1814 køber Ormslev Kro til selveje.

Tårnholm havde da atter skiftet ejer, nemlig et interessentselskab. Martin Birchs købesum var 2.750 rd., deraf var udbetalt 1.750 rd. ved december termin 1813, mens restbeløbet giver pant i ejendommen.

Martin Birch lader den privilegerede kro genopstå i 1831. Han søger kongelig bevilling, navnlig fordi han beskæftiger sig med hestehandel, formentlig til og fra Jylland, Fyn og hertugdømmerne, og navnlig for at kunne modtage de drifter af heste og kvæg, som drager her til gården som bedested. Han har fra tid til anden udvidet sine staldrum,

således at han kan modtage 50 stk. heste og til alle tider have den fornødne græsgang og fourage til rådighed, da han har erhvervet sig flere jorder, som anvendes dertil. Ved disse foranstaltninger var hans gård det eneste bedested for drifter, der havde passeret bæltet. Det kongelige stutteris heste gjorde altid ophold her. Også for rejsende i almindelighed gøres her ophold, og derfor er der ligeledes sørget for stedets indretning, så man kan føle sig godt og bekvemt modtaget.

Birkedommer, justitsråd Birck anbefalede andragendet på det bedste. Amtmand Christian Ludvig Stemann sendte sagen videre til rentekammeret med en længere anbefaling. Den 27. oktober 1831 blev så den kongelige bevilling udstedt for Martin Birch. Han måtte indtil videre i sin gård drive Ormslev Kro ved hovedlandevejen imellem Slagelse og Korsør. Den årlige afgift blev sat til 12 rigsdaler sølv. Som tidligere blev det ham forundt at holde kro for egnens folk.

Martin Birch fik ikke selv megen glæde af bevillingen, for han døde året efter. Hans enke, Kristine Sophie Birch, førte gården og kroen videre.

Folketællingen 1834 viser, at da havde 12 personer til huse på kroen, nemlig Sophie Birch, kroejner 56 år, en datter på 21 år og en søn på 19 år. Desuden Else Freisleben, husjomfru, 26 år, Andreas Birch, aftægtsmand, 74 år, to tjenestepiger og fem karle.

Den 17. oktober 1834 stod der et stort bryllup i kroen. Kronens søn, den 27 årige smedemester Jens Christian Birch blev gift med husjomfru Else Freisleben.

I 1837 flyttede Jens Christian Birch med familie ind på Ormslev Kro. To år senere var han blevet ejer med moderen på aftægt. Hun døde i 1843. I folketællingen fra 1845 ses, at kromanden havde fire børn, der var husjomfru, to tjenestepiger og tre karle.

I 1850 oplyser folketællingen, at der var fem børn, og der blev holdt huslærerinde til dem.

I 1860 kan man se, at der er sket en betydelig forandring, idet kroholdet ikke længere blev drevet af ejeren, det var bortforpagtet. Formodentlig har åbningen af den sjællandske jernbane og den nære beliggenhed ved Korsør i fællesskab bidraget til at kroen havde haft sine bedste dage. Jens Christian Birch døde oktober 1884, 77 år gammel. Hans enke blev 87 og døde i 1897.

Jens Lauritsen var kroforpagter i 1884, men da sang kroen på sidste vers, og da den næste forpagter, Peter Lund, ansøgte om fornyet privilegium 8. juni 1897 vedtog sognerådet, at der var ingen anledning til at anbefale dette."

Ormslev Kro var lukket og ejendommen blev købt af nabogården Vejsgård. I 1912 overtog Jørgen Hansen den gamle krogård, som han i 1921 solgte til Otto Jensen. Han var sammen med konen Anna virksomme i Indre Mission og de husede søndagsskolen, som de ledede i mange år.

I 1966 solgte Otto Jensen til Lotte og Eli Rasmussen. Han han var værkfører i Slagelse og overtog senere en maskinhandel i Næstved.

I 2002 købte Charlotte Ølgaard og Thomas Hansen den gamle kro, som de nu fylder med nyt liv.

OGN

NYT FRA KREDSENE

Kredsens arrangementer er interessante, og alle medlemmer er velkomne til at deltage i det, der har interesse. Hvis man vil vide mere om et arrangement, så tag kontakt med formanden for den arrangerende kreds, navn og telefonnummer findes side 2.

Alle aktuelle indbydelser til kredsens arrangementer kan også ses på foreningens hjemmeside under punktet kalender.

Fynskredsen

Den 27. juni havde Fynskredsen sommerudflugt med bus til Jylland med 26 deltagere, hvor vi først besøgte Hopballe Mølle, som ligger ved Grejs Å mellem Vejle og Jelling, en gammel mølleejendom. Der har i næsten 600 år har været mølledrift og stadig elproduktion på gården. I dag er der også en stor kyllingeproduktion, som vi så og hørte om. Ejendommen har været i slægtens eje siden 1807 og 7. generation er på vej. I Hopballe Møllens restaurant spiste vi en god frokost, hvor vi smagte på forskellige retter med Hopballekyllingen.

Der var også en stor gårdbutik, som vi besøgte. Derefter kørte vi til Kongernes Jelling, hvor vi fik foredrag om fortiden i Jelling som gammelt kongesæde, derefter fik vi mulighed for at gå rundt og se de forskellige udstillinger. Vi besøgte kirken, og Jelling stenene samt udstillingen fra Nationalmuseet med gamle guldsmykker og fund fra Sønderjylland.

Finn Bang Olsen

Himmerlandskredsen

Himmerlandskredsen indbyder til besøg, torsdag den 20. september kl. 10.30 på Mariager Saltcenter, Ny Havnevej 6, 9550 Mariager, hvor vi får en guidet rundvisning i udstillingen, inden vi skal i biografen og se en film om saltets historie.

Vi kommer også ud i sydehytten, så vi kan fornemme saltets betydning gennem historien, som er blevet bekræftet denne sommer, da man jo skulle tage salt sammen med det gode vand i varmen.

Kl. 12.30 er Cafe Saltbøssen klar med et stjernesud til frokost, så vi kan få smagen af frisk fisk ved Mariager Fjord. Samlet koster det 200,00 kr. og drikkevarer er for egen regning. Tilmelding senest mandag den 17. september på mathy@postkasse.net eller ring/sms 21555950.

Bagefter går/kører vi de 200 meter hen til Mariager Museum, Kirkegade 4a, 9550 Mariager, hvor vi for 30,00 kr. kan se den interessante udstilling på ca. 1 time, og der er tillige kunst i Vognporten af billedkunstner Gitte Buch Humble, der maler landskabserindringer.

Onsdag den 14. november kl. 19.00 skal vi besøge fabrikken Sawo A/S, Industrimarken 1, Sørup, 9530 Støvring, hvor direktør Flemming Christensen vil vise rundt i de mange haller med de moderne maskiner.

Efter rundvisningen samles vi i kantinen, og der vil direktør Flemming Christensen fortælle om hans spændende liv. Han er også vært ved kaffe og kage, så tilmelding senest mandag den 12. november til mathy@postkasse.net eller ring/sms 21555950.

Mads
P.Christensen

Lolland – Falster kreds

Kredsen indbyder til driftsbesøg fredag den 14. september kl. 15.00 på Rudbjerggård Gods, Hovvasen 9, 4983 Dan-nemare.

Gustav von Rosen vil fortælle om Rudbjerggårds drift og om godsets historie, som går tilbage til femtenhundredtal-let. Rudbjerggård drives sammen med Fredsholm, Vinde-holme, Gøttersgæbe og Saunsøgård.

Husk: kaffe, borde og stole.

Efter besøget kører vi til restaurant Fjorden, Hestehovedet 5, 4900 Nakskov.

Pris: 130.00 kr. for mad uden drikkevarer.

Tilmelding inden den 9. september til: Hans Jørgen Hansen tlf. 23 41 98 16 eller bregnholtpc@hotmail.dk eller Hanne Clausen tlf. 24 49 82 58 eller holtegaard@clausen.mail.dk Tag naboen med. Det kunne jo være, at de ikke vidste, de ville være medlem af Slægtsgårdsforeningen.

Hans Jørgen Hansen.

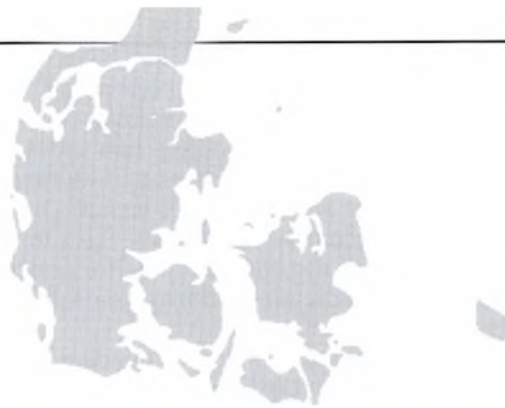
Midtjysk kreds

Den 1. august 2018 var Midtjysk Kreds på besøg på den gamle hovedgård Kjærgårdsholm på Holstebrovej under postnummer Spøttrup. Det var en meget vellykket aften og værtsparret Dorthe og Chr. Mads Elgaard havde forberedt et fint program for aftenen, sørget for komfortable sid-depladser og en forfriskning. Der var mulighed for både at bese gamle traktorer, bilparken og lytte til en gammel motor. Familien er fjerde generation på gården. Der var information om det historiske, gårdens drift med planteavl og en angusbesætning på omkring 100 ammekøer med opdræt. Derefter en køretur gennem dyrenes indhegning til det gamle fredede voldsted, hvor gården tidligere var placeret. Som så mange andre tidligere herresæder var stedet lavt beliggende af hensyn til at holde voldgravene vandfyldte. Voldgravene er der stadig, men bygningerne blev fjernet for snart 200 år siden og græsset har indtaget den tidligere gårdsplads, hvor spredte munkestensrester dog stadig sladrer om en tidligere bebyggelse. Både i dag og tidligere er der en tæt trafik på den nærliggende hoved-færdselsåre. Dog var det tidligere studedrifter på vej til Tyskland der lagde vejen forbi.

Samme aften afvikledes kredsens generalforsamling under kyndig ledelse af Svend Fredholm fra Grynderup. Der deltog omkring 50 personer i denne skønne sommeraften hvor snakken gik lystigt. Halvdelen af bestyrelsen var på valg. Der var genvalg til Jens Skytte fra Aldrupgaard ved Ulstrup, Niels Møller fra Koustrup Møllegaard i Thy, Christian Fly Christensen fra Spøttrup i Salling og Gunhild Olesen Møller fra Mors.

Næste arrangement er onsdag den 3. oktober kl. 18.30. Det er et virksomhedsbesøg hos N. C. Nielsen. Adressen er Nørregade 66, 7860 Balling. Virksomheden er vært ved kaffen, så det er vigtigt med tilmelding på mail gunhil-dom@gmail.com og helst senest fire dage før arr. Vores bestyrelsesmedlem Chr. Fly Christensen har arrangeret aftenen. Har I nogle venner der har lyst til en prøveaften er I velkomne til at invitere dem med. Når man kører på vejen gennem Balling kan man ikke undgå at blive imponeret over de store maskiner og kæmpekraner. Der produceres også trucks, eltrucks, mv. Det er en virksomhed der har gang i tingene og en stor eksport, samt den er en vigtig lokal arbejdsplads.

Gunhild Olesen Møller

Ringkøbingkredsen

Den 7. august samledes en snes medlemmer hos Jacob Stensig, Blæsbjergvej 4 i Råsted. Jacob driver fødegården i Sædding med planteavl og kvæggården "Blæsbjerg Idom". Det var et meget interessant besøg, hvor Jacob fortalte om udfordringerne ved at være ung landmand og hvad der driver ham.

Efter besøget samledes vi på cafe Heden i Ulfborg, hvor vi afholdt generalforsamling.

Efter generalforsamlingen konstituerede bestyrelsen sig med Harry Jensen, Stauning som ny formand, da kredsens formand siden 2004, Jens Ulrik Tarpgaard ønskede sig afløst, da hans omfattende landbrug tager mere og mere af hans tid.

Harry Jensen.

Sjælland Syd

Kredsen indbyder til efterårsudflugt mandag, den 24. september. Vi mødes kl. 14 hos Hebsgaard Glaskunst, Mønsvej 30, 4720 Præstø. Derefter kører vi tril Tvedemose Champignon, Tvedemosevej 2, 4750 Lundby. Vi har selv kaffe og det kulinariske med og vi kan være i kantinen. Pris for deltagelse 60 kr.

Tilmelding til Jens Peter Hansen 29 70 12 67 / brjphan-sen@outlook.dk eller Knud Pedersen 55 44 51 17 / kgkil-demosdegard@privat.dk

Knud Pedersen

Vejlekredsen

Den 13. juni var kredsen på Brandbjerg Højskole. Vi startede med kaffen og kage, som var en spændende kage med basilikum creme, der var pyntet med stedmorblomster. Snakken gik godt, en tidligere lærer fortalte om skolens historie. Brandbjerg er først nævnt i 1543, den har mange skiftende ejere op gennem tiden, gården brænder to gange i trediveerne, som er hårdt ved økonomien. I 1937 bliver gården udstykket i 15 parceller, jorden er rigtig god, men stærk. Stykkerne bliver fordelt med marmorkugler, lidt utraditionel men retfærdig. Resten af gården kørte videre til 1948, her køber et interessentselskab Brandbjerg og opretter en håndværkerskole. I 1964 bliver skolen en almindelig grundtvigsk højskole. Skolen kører med både lange ophold samt uge ophold, gennemsnitsalderen er 23 år, der er for tiden ca. 60 elever af gangen.

Højskolen drives økologisk, køkkenet har sølvmærket i økologi, som jo også har noget med madspild at gøre, en sjov lille måde, man har skiftet de store spisetallerkner ud med en lidt mindre og sparer 20 % på maden.

Vi var 23, der havde en interessant dag og fik en dejlig middag at slutte af på.

Steffen Juul

Vendsysselkredsen

Torsdag den. 12. september skal vi besøge to forskellige bedrifter.

Kl. 19.00 samles vi hos Leif Hansen. "Nørgård", Gl. Sindalvej 84, Sindal. Leif er den eneste, der erhvervsmæssigt dyrker Peberrod i Danmark. Han har 8 ha med peberrod, derforuden er han planteavler.

Der er 2 – 4, ansatte til at arbejde med Peberroden. Plantning, optagning, sortering og rensning. Et anderledes og spændende landbrug.

Kl. 20.00, skal vi besøge et af Danmarks største Autoophug. "Sindal Autoophug", ved Kim Andersen, Gaden 107, Sindal.

Kim har 30 ansatte. Kontorfolk, lagermedarbejdere, mekaniker m.m. Der er ca. 400.000 varenumre på hylderne.

Kim er vært ved kaffen, tag selv brød med.

Det bliver en interessant aften. Tag naboen og de unge bilglade med.

Aftenen slutter med en kort generalforsamling.

Her i kredsen har vi haft to besøg først på året. I maj var vi på virksomhedsbesøg hos HMK. Bilcon. Det var en interessant virksomhed at besøge, det var godt, at de gode folk fra Himmerland mødte op ellers var der ikke mange besøgende.

Sidst i juni besøgte vi, Lene og Steen Bertram, i Jerslev. Vi så de fine gamle hestevogne som Lene har restaureret, flotte vogne. Derefter var det Steens tur til at vise hans samling af gamle og flot istandsatte traktorer. Der var ca. 70, traktorer, det var en god og interessant aften, der sluttede med kaffe i værkstedet.

Vi var 12 besøgende, og det var ikke mange til en så interessant aften.

Vi håber at I medlemmer vil vise, at I er interesseret i de besøg, vi inviterer til og møder op!!

Niels Ole Volhøj

Vestsjællandskredsen

50 medlemmer var samlet, da kredsens sommerudflugt tog sin begyndelse ved Avnsø gamle kirke. Her blev fortalt om kirken og den nærliggende Avnsøgård, en jagtgård fra Valdemarstiden. Efter at have kikket på kirkegården og iagttaget den særegne natur, kørte vi til Saltofte og Saltotehus. En både smuk og velholdt gård. Her blev vi modtaget af Birgitte og Niels Boserup, der er tredje generation. Godsejer Boserup fortalte om gården historie og drift. Nu benytter han de store driftsbygninger, medens fruhen benytter de bygninger, som er uanvendelige i dagens landbrug, og der har hun indrettet sit kursus- og conferencecenter under navnet Saltoftehus.

Fru Boserup orienterede om sin virksomhed, og derefter gik vi en tur rundt. Vi så også blomsterværkstedet, og de mobile tog turen rundt til det store maskinhus og hørte mere om driften. Der var også mulighed for at gå til det højeste punkt på godset, hvorfra der er en herlig udsigt.

Valbygård

Til slut samledes vi i Frugtlageret. Bygningen var opført til frugtlager og pakkeri, men er nu en del af kursudelen, og her serveredes eftermiddagskaffen med nogle særdeles velsmagende kager.

Dermed sluttede en både informativ og hyggelig udflugt.

Efterårsudflugten afholdes tirsdag, den 2. oktober. Kl. 13.00 samles ved Valbygård, Valbygårdsvej 88, 4200 Slagelse. Godsejer Peter Bech, der er sjette generation, fortæller om gården og om det sidste års store projekt med nyt tag på hovedbygningen. Derefter vises vi rundt i hovedbygningen.

Vi kører så de få kilometer til Scanmetals, Skibbækparken 7-11, Kirke Stillinge, 4200 Slagelse, hvor direktør Ejvind Pedersen fortæller om virksomheden, der udvinder det metal, der blive til overs, når forbrændingsanlæg over hele Skandinavien har brændt vores affald. Virksomheden i Stillinge genindvinder årligt 25.000 tons metaller, der ellers ville være endt i naturen. Produktionen begyndte i juli 2013 med 7 medarbejdere, nu er der 35.

Eftermiddagskaffen serveres på Scanmetals. Pris for deltagelsen er 50 kr.

Tilmelding senest den 24. september til Ole G. Nielsen olegn@mail.tele.dk eller 24 93 34 12.

Vintermøde og generalforsamling afholdes 19. februar 2019 på Landbrugsskolen i Høng. Historiker p. p. Kurt Rehder fortæller om "Mordet i Frølund 1824, og hvad der videre fulgte". Beretningen om et mord, tre henrettelserne og familien derefter.

Karen Andersen

Århuskredsen

Generalforsamling i Århus Kredsen i oktober /november. Da vi i skrivende stund endnu ikke har fastlagt dato og sted for afholdelse af vores generalforsamling, vil jeg bede Jer, der ikke har oplyst mail adresse, om at kontakte mig efter 10. oktober.

I vil så få oplyst og eventuelt få tilsendt invitation til generalforsamlingen.

Alle øvrige medlemmer vil få tilsendt indkaldelse til generalforsamlingen med dagsorden senest 14 dage før, som vedtægterne foreskriver.

Webmaster søges

Dansk Slægtsgårdforening mangler stadig en persøn der vil påtage sig at holde hjemmesiden opdateret.

For indeværende har jeg en kontakt der udfører det, men det er en nødløsning som er midlertidig.

Opdatering af hjemmesiden er ikke nogen stor opgave og det drejer sig om at bruge lidt tid et par gange om måneden.

Fmd. Gunhild Olesen Møller

Returadresse:
Inger Marie Wibholm
Sdr. Boulevard 12, 4930 Maribo.
ID: 47395

Kommende kredsaktiviteter

Her bringes oversigten over kredsens aktiviteter for de næste par måneder.
Udførlig indbydelse ses i afsnittet "Nyt fra Kredsene" og på foreningens hjemmeside.

Lolland-Falsterkredsen

Fredag den 14. september: Besøg på Rudbjerggård gods.

Himmerlandskredsen

Torsdag, den 20. september kl. 10.30 på Mariager Saltcenter og Mariager Museum.

Onsdag, den 14. november kl. 19.00 besøg på fabrikken Sawo A/S i Støvring.

Midtjysk kreds

Onsdag den 3. oktober kl. 18.30. Besøg hos N. C. Nielsen, Balling.

Sjællands Syd

Mandag, den 24. september. Vi besøger Hebsgaard Glaskunst og Tvedemose Champignon.

Vendsysselkredsen

Torsdag den 12. september hos Leif Hansen. "Nørgård", Sindal og "Sindal Autoophug",

Vestsjællandskredsen

Tirsdag, den 2. oktober udflugt til Valbygård gods og Scanmetals

Rudbjerggård

